

L'altre encaix

dels carnivals de Solsona, de Vilanova i la Geltrú, de Vinaròs i de Pego.

OPINIO

11 Oriola no és Palerm?

Francesc Viadel

13 Estapé respon

Fabià Estapé / Toni Canís

13 El cel no pot esperar Madrid

Toni Canís

15 Una ciutat de teatres?

Andreu Sotorra

16 Cues i cuetes

Martí Domínguez

17 La pell de l'ós

Joan Roura

18 Vidal-Quadras per a tot

Ramon Barnils

Tarancón ens sorprèn

J. J. Pérez Benlloch

Aplec coral

Pau Viciano

19 L'Est, deu anys després

Llibert Ferrí

El misteri Marilyn

Xavier Vinader

82 Habitació d'hotel

Joan Francesc Mira

Cinc dies de debat tranquil i rigorós sobre "l'encaix econòmic de Catalunya a Espanya" al Col·legi d'Economistes de Catalunya han permès arribar a conclusions molt útils, que poden orientar la llarga negociació per a un nou sistema de finançament autòndic a partir de l'any 2001.

En primer lloc, que els partits i les institucions catalanes limiten el debat a les relacions Catalunya-Espanya, al marge de si les relacions del País Valencià i les Illes Balears amb l'estat tenen o no punts en comú amb la situació particular del Principat. En les jornades del Col·legi d'Economistes s'ha vist que, malgrat la manca d'estudis recents, l'actual sistema de finançament també és injust en els casos valencià i balear, tot i que probablement els desequilibris fiscals no són tan exagerats com a Catalunya. Siga com siga, els casos valencià i balear no tenen per ara cap conseqüència important en la dinàmica política catalana ni en l'espanyola.

Dit això, en els debats d'aquests dies també s'ha vist que el consens social i polític sobre un nou model de finançament és possible. Els experts, almenys, estan d'acord que Catalunya rep un tracte injust, perquè "paga" molt més que la mitjana de les comunitats autònomes i "rep" molt menys que la mitjana. Es a dir, exerceix la solidaritat per partida doble. Però el famós consens només es podrà concretar si s'eviten les lluites partidistes en aquest debat, i això és gairebé impossible a pocs mesos de tres campanyes electorals seguides.

Segurament, el tema més conflictiu no serà determinar el grau de solidaritat de Catalunya amb les altres co-

munitats autònomes. Només adaptant la redistribució de la riquesa a paràmetres objectius, o adoptant els criteris que utilitzen els altres països de la Unió Europea, n'hi hauria prou perquè el finançament de Catalunya millorara considerablement.

El que costarà més serà decidir si es fa un nou model per a totes les comunitats autònomes (una altra vegada el "café per a tothom"?) o només per a Catalunya, i determinar el grau de poder fiscal de la Generalitat de Catalunya (i també dels ajuntaments). Costarà, perquè una cosa és que els partits catalans no vulguen liderar una reforma del sistema de finançament per a tothom, i una altra és ignorar que hi ha altres casos pendants d'encaix, com els de les Illes Balears o el País Valencià.

Quant al grau de sobirania fiscal, l'inconvenient és que el concert basc només serà aplicable al cas català si es fa una reforma profunda de l'estat espanyol, cosa que de moment —tret d'ERC i el PI— ningú no planteja. L'estat actual no seria viable si a Catalunya s'aplicara un sistema similar al basc. I encara que la societat catalana sembla prou madura per avançar cap a la sobirania fiscal, la mentalitat espanyola està a anys llum d'acceptar un canvi tan important. I el 2001 està aquí mateix.

Són només algunes de les reflexions que s'han fet en els debats d'aquests dies, fruit de la significativa col·laboració —per primera vegada— entre una corporació d'experts (el Col·legi d'Economistes de Catalunya), una associació d'empresaris catalans, valencians i balears (la Institució Econòmica i Empresarial Ignasi Villalonga) i una entitat d'estalvis (la Fundació Caixa de Sabadell). ■

“La societat catalana sembla madura per avançar cap a la sobirania fiscal, però la mentalitat espanyola està a anys llum d'acceptar un canvi tan important.”